

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
www.en-dynamei.gr

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ

3.5.2025

A1. Το απόσπασμα του κειμένου αναφέρεται στα δικαιώματα των ζώων. Οι αντισπισιστές θεωρούν ότι η ικανότητα αίσθησης είναι η μοναδική προϋπόθεση αναγνώρισης δικαιωμάτων οποιουδήποτε όντος και πως όλα τα ζωντανά πλάσματα έχουν δικαιώματα. Επειδή, λοιπόν, η αδιαφορία για τα δικαιώματα των ζώων ζημιώνει τη φύση και τα ίδια τα ζώα και καθώς ο σεβασμός των ζώων είναι ισότιμος με τον σεβασμό προς τους ανθρώπους, η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων των Ζώων αναγνωρίζει σε όλα τα ζώα ίσα δικαιώματα στη ζωή, αλλά και στην προφύλαξή τους από κάθε μορφής κακοποίηση από τον άνθρωπο.

B1. 1β, 2α, 3α, 4β, 5α.

B2. Το Κείμενο 1 ανήκει στα δοκίμια αποδεικτικού λόγου και γράφτηκε με σκοπό να πληροφορηθούν οι αναγνώστες για το περιεχόμενο της Διακήρυξης των Δικαιωμάτων των Ζώων. Στην 1^η παράγραφο χρησιμοποιείται ο **ορισμός** του σπισισμού («Σπισισμός...ασπόνδυλα»), σύμφωνα με τον οποίο στην κορυφή των ζωικών ειδών ταξινομούνται τα θηλαστικά επάνω από τα πουλιά, τα πουλιά επάνω από τα ερπετά, τα αμφίβια και τα ψάρια, και τα σπονδυλωτά επάνω από τα ασπόνδυλα. Ο ορισμός βοηθά τον αναγνώστη να κατανοήσει την έννοια του σπισισμού, ώστε να πληροφορηθεί σε τι αφορά αλλά και να παρακολουθήσει στη συνέχεια το περιεχόμενο του υπόλοιπου κειμένου. Στην ίδια παράγραφο μέσα στην παρένθεση δίνονται **παραδείγματα**: «(π.χ. θηλαστικά και μη, σπονδυλωτά και ασπόνδυλα)». Τα παραδείγματα εξηγούν την προκατάληψη απέναντι στα ζωικά είδη και πληροφορούν τον αναγνώστη για τον τρόπο που εκφράζεται ο σπισισμός. Ανάμεσα στην 1^η και τη 2^η παράγραφο του κειμένου υπάρχει **σχέση αντίθεσης**. Στην 1^η παράγραφο εξηγείται ο σπισισμός, ενώ στη 2^η παράγραφο παρουσιάζεται η άποψη των αντισπισιστών σχετικά με τα δικαιώματα που πρέπει να απολαμβάνουν όλα τα αισθανόμενα πλάσματα που διαθέτουν την ικανότητα αίσθησης. Με τη χρήση της αντίθεσης ο αναγνώστης πληροφορείται τόσο για το περιεχόμενο της θεωρίας των σπισιστών όσο και για τις θέσεις των αντισπισιστών, με αποτέλεσμα να διαμορφώσει σφαιρική άποψη για το ζήτημα των δικαιωμάτων όλων των ειδών του ζωικού βασιλείου. Στη 2^η παράγραφο ο **μακροπερίοδος λόγος** («Λαμβάνοντας υπόψη... απάνθρωπη συμπεριφορά») αποδίδει με σοβαρό και επίσημο ύφος σύνθετες σκέψεις και αναδεικνύει τη συνάφεια μεταξύ των νοημάτων, ώστε να πληροφορηθεί ο αναγνώστης σχετικά με τον σεβασμό και τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται στα ζώα από την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων των Ζώων. Ακόμα, στην ίδια παράγραφο, απαριθμούνται τα άρθρα 1, 2 και 3, που αναγνωρίζουν τα δικαιώματα των ζώων. Η **απαρίθμηση** εξυπηρετεί την οργάνωση του κειμένου και βοηθά τον αναγνώστη να πληροφορηθεί αναλυτικά για τα δικαιώματα των ζώων που αναγνωρίζει η Διακήρυξη.

ΑΛΛΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ: Η χρήση της οριστικής, το γ' ενικό ρηματικό πρόσωπο, το σοβαρό και επίσημο λεξιλόγιο.

B3. α) Ο τίτλος του κειμένου 2 έχει επικοινωνιακό αποτέλεσμα. Αρχικά, η χρήση της **προτρεπτικής υποτακτικής** «Ας μοιραστούμε» δίνει στον λόγο αμεσότητα και ζωντάνια και τονίζει την προτροπή που εκφράζει ο συντάκτης του κειμένου να μοιραστούμε τη ζωή μας με ένα κατοικίδιο. Μάλιστα, το **α' πληθυντικό πρόσωπο** στη φράση «Ας μοιραστούμε» κάνει τον λόγο του συντάκτη ακόμα πιο οικείο και επικοινωνιακό προς τους αναγνώστες, φροντίζοντας να συμπεριλάβει και τον εαυτό του, καθώς όλοι μας θα μπορούσαμε να ζήσουμε συντροφιά με κάποιο κατοικίδιο. Η φράση του τίτλου «Ας μοιραστούμε τη ζωή μας με ένα κατοικίδιο!» είναι

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030

2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551

3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031

www.en-dynamei.gr

ολόκληρη μια **μεταφορά**, που κάνει το ύφος παραστατικό και χρησιμοποιείται για να δοθεί έμφαση στο «μοίρασμα» της ζωής με ένα κατοικίδιο, ως κάτι μεγαλύτερο από τη συνύπαρξη με τα κατοικίδια ζώα. Το **θαυμαστικό** στο τέλος της φράσης κάνει τον λόγο ζωηρό και τονίζει το πάθος, τον ενθουσιασμό που αισθάνεται ο συντάκτης στην προτροπή που εκφράζει, να μοιραστούμε δηλαδή τη ζωή μας με ένα κατοικίδιο ζώο. Ο τίτλος επομένως φανερώνει τη στάση του συντάκτη για τη σχέση των ανθρώπων με τα κατοικίδια ζώα. Θεωρεί ότι όχι μόνο μπορούμε να ζήσουμε, να συνυπάρξουμε με ένα κατοικίδιο, αλλά μας προτρέπει να μοιραστούμε τη ζωή μας μαζί του.

B3. β) Σκοπός του συντάκτη είναι να πείσει τους αναγνώστες ότι η φροντίδα ενός ζώου μπορεί να εξασφαλίσει την ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων ενός παιδιού. Για τον λόγο αυτό, αναπτύσσει στην παράγραφο έναν επαγωγικό συλλογισμό με αίτιο-αποτέλεσμα. Οι προκείμενες του συλλογισμού είναι «Μέσα από τις καθημερινές δραστηριότητες...στις υποχρεώσεις του», οι οποίες αποτελούν τα ειδικά και επιμέρους αίτια του συλλογισμού. Οι καθημερινές δραστηριότητες φροντίδας ενός κατοικίδιου ζώου διδάσκουν στο παιδί τις προσωπικές του ευθύνες, τη διαχείριση του χρόνου του, την έννοια του προγράμματος, τη δέσμευση σε έναν σκοπό και τη συνέπεια απέναντι στις υποχρεώσεις του. Το συμπέρασμα είναι «Επομένως, η φροντίδα ενός ζώου μπορεί να εξασφαλίσει την ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων ενός παιδιού» και είναι γενικό, είναι το αποτέλεσμα, στο οποίο επιδιώκει να πείσει ο συντάκτης τους αναγνώστες ότι οδηγούν οι παραπάνω διαδικασίες, δηλαδή στην ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων του παιδιού.

Γ1. Ποια θέση φαίνεται να παίρνει ο αφηγητής σχετικά με την ερώτηση που διατυπώνει στο τέλος της πρώτης παραγράφου του **Κειμένου 3**; Να στηρίξετε την απάντησή σας σε τρεις (3) διαφορετικούς κειμενικούς δείκτες που χρησιμοποιεί στο απόσπασμα του μυθιστορήματος που διαβάσατε. Ποιες σκέψεις και ποια συναισθήματα σας δημιουργεί το κείμενο; (150-200 λέξεις)

Ο αφηγητής αποδοκιμάζει την τακτική των ανθρώπων να επιστρατεύουν τα ζώα στον πόλεμο, καθώς θεωρεί ότι υποφέρουν, ταλαιπωρούνται και τελικά χάνουν τη ζωή τους με φρικτό και βίαιο τρόπο μέσα στον παραλογισμό του πολέμου. Η εξάντληση των ζώων αποτυπώνεται στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου. Στο χωρίο «...η τρομάρα τους ήταν εκπληχτικά ζωγραφισμένη μέσα στα έξαλλα μάτια τους. Κλωτσούσανε στο κενό, στριφογύριζαν τους βολβούς και το πετσί τους ρυτίδιαζε απ' τη φρίκη» ο μεταφορικός λόγος δημιουργεί μια παραστατική αλλά και άγρια **εικόνα** των ζώων που, τρομαγμένα κατά το ταξίδι, κλωτσούσαν, κοιτούσαν αλλοπρόσαλλα και έτρεμαν από τη φρίκη, αποτυπώνει επομένως και τη θέση του συγγραφέα. Η συμμετοχή των ζώων στον πόλεμο αποτελεί ένα φρικτό βασανιστήριο γι' αυτά. Στη συνέχεια, **η αντίθεση** ανάμεσα στην τρίτη και την τέταρτη παράγραφο («Ένα αεροπλάνο ξεκίνησε ... απορίες και πόνους») τονίζει την αθωότητα της φύσης από τη μια και την αγριότητα του πολέμου από την άλλη. Τα ζώα, παραδομένα στο κάλεσμα της φύσης, ετοιμάζονται να χαρούν το ερωτικό κάλεσμα της αναπαραγωγής. Όμως, η πραγματικότητα του πολέμου τα οδηγεί σε ένα απίστευτο μακελειό αθώων. Τα ζώα ξεκοιλιάζονται, ξεψυχούν χωρίς να καταλαβαίνουν τι συμβαίνει. Πεθαίνουν γεμάτα απορία και πόνο και έτσι αποκαλύπτεται ο αποτροπιασμός του συγγραφέα για την απόφαση των ανθρώπων να πάρουν μαζί τους στον πόλεμο τα ζώα. **Ο αφηγηματικός λόγος** στο τέλος του κειμένου «Εκεί πια, πήρε είδηση πως έσερνε πίσω του το κεφάλι του γαϊδάρου θερισμένο απ' το λαιμό» (ή η μεταφορά «θερισμένο από το λαιμό») υπογραμμίζει τον βάνανσο θάνατο των ζώων στον πόλεμο. Ο φαντάρος τρέχει νομίζοντας ότι σέρνει πίσω του το ζώο, ενώ στην πραγματικότητα σέρνει μονάχα το κεφάλι του, που έχει αποκοπεί από το υπόλοιπο σώμα.

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030

2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551

3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031

www.en-dynamei.gr

Το κείμενο μου δημιουργεί δυσάρεστα συναισθήματα, φρίκη και αποτροπιασμό για τη βιαιότητα των ανθρώπων στον πόλεμο, βιαιότητα που οπωσδήποτε δεν αφορά μόνο τα ζώα, αλλά έχει ως αποδέκτες και τους ανθρώπους που σκοτώνονται στις πολεμικές συρράξεις. Το κείμενο, επομένως, με προβληματίζει όχι μόνο για τα δικαιώματα των ζώων που παραβιάζονται στον πόλεμο με ευθύνη των ανθρώπων, αλλά και για την ηθική ποιότητα των ανθρώπων που προβαίνουν σε τέτοιες απάνθρωπες πράξεις.

Δ1. Σε εκδήλωση που οργανώνει το σχολείο σας, στα πλαίσια της καθιέρωσης της Πανελλήνιας Σχολικής Ημέρας Φιλοζωίας, απευθύνετε κάλεσμα στον δήμο, προκειμένου να προωθήσετε ζητήματα σχετικά με την ευθύνη μας απέναντι στα ζώα. Σε εισήγησή σας προς τη σχολική κοινότητα και τους δημότες της περιοχής σας, παρουσιάζετε σε 350-400 λέξεις:

α) Περιπτώσεις από την καθημερινή ζωή που επιβεβαιώνουν την παραβίαση των δικαιωμάτων των ζώων

β) Πρωτοβουλίες που εσείς ως νέα γενιά μπορείτε να αναλάβετε, προκειμένου να προστατέψετε τη ζωή και τα δικαιώματα των ζώων.

ΣΧΟΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΦΩΝΗΣΗ

Ο μαθητής απευθύνει ομιλία προς τη σχολική κοινότητα και τους δημότες της περιοχής του, προκειμένου να προωθήσει ζητήματα σχετικά με την ευθύνη μας απέναντι στα ζώα. Ως αφορμή δίνεται η εκδήλωση που οργανώνει το σχολείο του, στα πλαίσια της καθιέρωσης της Πανελλήνιας Σχολικής Ημέρας Φιλοζωίας. Η ομιλία απαιτεί είτε πολλαπλή προσφώνηση (π.χ. Αγαπητοί συνδημότες, αξιότιμοι καθηγητές και συμμαθητές/-τριες) είτε μία γενική προσφώνηση (π.χ. Κυρίες και κύριοι), επικοινωνιακές εκφράσεις και αποφώνηση μετά τον επίλογο.

Στο α' ζητούμενο ο μαθητής παρουσιάζει **περιπτώσεις** (δηλαδή καταστάσεις, παραδείγματα) από την καθημερινή ζωή που επιβεβαιώνουν την παραβίαση των δικαιωμάτων των ζώων.

Στο β' ζητούμενο ο μαθητής αναλύει σε α' πληθυντικό ρηματικό πρόσωπο («...εσείς ως νέα γενιά μπορείτε να αναλάβετε ...») **πρωτοβουλίες** (δηλαδή ενέργειες, δράσεις) που η νέα γενιά μπορεί να αναλάβει, προκειμένου να προστατέψει τη ζωή και τα δικαιώματα των ζώων.

Α' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

- Αδιαφορία, αμέλεια, ελλιπής φροντίδα όσον αφορά τη στέγη, τη σίτιση, τον εμβολιασμό, τη στέρωση, άθλιες συνθήκες διαβίωσης, εγκατάλειψη των κατοικίδιων ζώων, σε περιπτώσεις που οι άνθρωποι δεν είναι ώριμοι να αναλάβουν τις ευθύνες τους απέναντι σε ένα κατοικίδιο ζώο.
- Κακοποίηση των ζώων, βασανισμός, εγκληματική δράση σε βάρος τους (δηλητηρίαση, κρέμασμα, πνιγμός κ.τ.λ.), αιχμαλωσία ζώων, παρατεταμένη ή μόνιμη αλυσόδεση, παράνομη εμπορία και διακίνηση άγριων ζώων, εμπορική εκμετάλλευση των ζώων για επίδειξη (π.χ. τσίρκο, ζωολογικοί κήποι), για συμμετοχή σε αγώνες/στοιχήματα (π.χ. κυνομαχίες, ταυρομαχίες, ιπποδρομίες κ.τ.λ.), με σκοπό τον πλουτισμό.
- Ευρύτερα, σε εθνική και παγκόσμια κλίμακα, παθητική κακοποίηση υφίστανται τα ζώα εξαιτίας του ανεξέλεγκτου κνηγιού τους και της καταστροφής των βιοτόπων τους, δηλαδή της περιοχής όπου ζουν, τρέφονται και μεγαλώνουν, της μόλυνσης του περιβάλλοντος και της κλιματικής αλλαγής. Αιτίες, που έχουν προκαλέσει την εξαφάνιση χιλιάδων ειδών του ζωικού βασιλείου και αρκετές ακόμα χιλιάδες από αυτά που απειλούνται με εξαφάνιση στο άμεσο και απώτερο μέλλον.
- Πολλές εκατοντάδες εκατομμυρίων ζώων χρησιμοποιούνται ετησίως για πειράματα στις ΗΠΑ, τα οποία

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
  2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
  3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

Θανατώνονται μετά το πέρας της δοκιμασίας τους, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία της Ελληνικής Φιλοζωικής Εταιρείας. Ο πόνος, η αγωνία και ο θάνατος που βιώνουν τα ζώα κατά τη διάρκεια των επιστημονικών πειραμάτων είναι ένα θέμα συζήτησης εδώ και πολλά χρόνια. Το επιχείρημα είναι ότι όντας ζωντανά, τα ζώα έχουν δικαιώματα ενάντια στον πόνο και την αγωνία και ως εκ τούτου, η χρήση τους για πειραματισμούς είναι ανήθικη και πρέπει να σταματήσει.

Β' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

- Συμμετοχική δράση σε φιλοζωικές εταιρείες και σε καταφύγια αδέσποτων ζώων του δήμου και προσφορά εθελοντικής εργασίας στην φροντίδα των ζώων.
- Καθημερινή φροντίδα των αδέσποτων ζώων, εξασφάλιση νερού και τροφής, στείρωση, εμβολιασμός, αναζήτηση στέγης, ώστε να βρουν καταφύγιο μακριά από τον δρόμο. Υιοθετούμε αδέσποτα ζώα και δεν αγοράζουμε.
- Σχολικές εθελοντικές δράσεις, διοργάνωση ημερίδων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της σχολικής κοινότητας και του δήμου για τα δικαιώματα των ζώων και τις μορφές κακοποίησης που υφίστανται, χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης με σκοπό την κοινοποίηση των δράσεων, χρήση των ηλεκτρονικών μέσων (διαδραστικοί πίνακες) για προβολές ταινιών και ενημερωτικών εκπομπών για τα δικαιώματα των ζώων, κάλεσμα σε εργαζόμενους σε φιλοζωικές εταιρείες, σε κτηνίατρους, σε ψυχολόγους και ενημέρωση της σχολικής κοινότητας για τα δικαιώματα των ζώων, την προστασία τους, τη φροντίδα που χρειάζονται, τα ευεργετικά αποτελέσματα που έχει η επαφή με τα ζώα κ.τ.λ.

Χρήσιμοι σύνδεσμοι:

<https://act.digitalschool.gov.gr/actions/noiazomaste-gia-ta-zoa-frontizoume-ta-adespota/>

<https://www.ypes.gr/deltio-typou-eidikis-grammateias-gia-tin-prostasia-ton-zoon-syntrofias-ypes-drasis-evaithitopoiisis-tou-koinou-gia-tin-pagkosmia-imera-zoon/>

<https://www.gov.gr/ipiresies/polites-kai-kathemerinoteta/zoa-suntrophias>

<https://www.dogsvoice.gr/>

<https://www.animalactiongreece.org/GR/ti%CE%BA%CE%B1%CE%BD%CE%BF%CF%85%CE%BC%CE%B5/>